

LENIN

Lenin, og arven fra Lenin

Oktober Forlag

Oversat fra En Marcha, centralorgan for PCMLE, Ecuador

”På hundredeårsdagen for V. I. Lenins død”

ISBN: 978-87-90609-375

© Oktober Forlag, april 2024

Tryk: eget tryk

Lenin, og arven fra Lenin

FORORD

Denne pjeces giver et indblik i Lenins spændene liv og virke, hans rolle i den russiske revolution, og hans bidrag til opbygningen af verdens første socialistiske stat.

Lenin var karakteriseret ved hans ubøjelige engagement i marxismen og hans urokkelige tro på arbejderklassens revolutionære potentiale. Som leder af Det Russiske Socialdemokratiske Arbejderparti, og senere som hovedfigur i bolsjevikpartiet, var Lenin strategen bag 1917-revolutionen, den første sejrende arbejderklasserevolution i verden. Dette banede vej for oprettelsen af verdens første arbejderklassestyrede stat i 1922.

Lenin stod i spidsen for både politiske reformer og den økonomiske omstrukturering af det post-kejserske Rusland. Han satte gang i opbygning af Sovjetunionens økonomi, og spillede en central rolle i formuleringen af USSR's første forfatning, som fastslog grundlaget for den union af socialistiske republikker, der skulle styre landet fremover.

Hans teorier om socialismens opbygning under proletariatets diktatur og muligheden for dets sejr, selv i et enkelt land, revolutionerede marxistisk teori og praksis og inspirerede efterfølgende generationer af socialister og kommunister over hele verden.

Lenin forsvarede utrætteligt marxismens principper mod revisionistiske strømninger, og han var en skarp kritiker af alle forsøg på at udvide den revolutionære teoris videnskabelige kerne med borgerlige eller opportunistiske elementer. Lenin er ikke kun en nøglefigur i den russiske revolution, men hans ideer og handlinger har haft en dybtgående og varig indflydelse på verden. Hans arv lever videre, hans liv og arbejde fortsætter med at være en rettesnor for alle sande kommunister i dag.

LENIN

I

Den 21. januar 1924 døde Vladimir Iljitj Uljanov, bedre kendt under navnet Lenin. Begivenheder af enorm verdenshistorisk betydning er knyttet til hans navn, især den første sejrende arbejderklasserevolution i verden (1917) og forfatningen af den første stat ledet af arbejderklassen (1922). Disse to begivenheder åbnede igen et nyt historisk øjeblik i menneskeheden, nemlig: 1) kapitalismens generelle krise, præget af opdelingen af verden i to systemer, den kapitalistiske og den socialistiske og kampen mellem dem; 2) skærpelsen af modsætningerne mellem bourgeoisiet og proletariatet i de kapitalistiske lande; 3) og krisen i imperialismens koloniale system.

I en kort tekst skrevet af den tyske kommunistiske leder Clara Zetkin (*Erindringer om Lenin*) beskriver hun Lenin som "den ubestridte leder af et parti, der havde marcheret i spidsen for arbejderne og bønderne, udstukket vejen for dem og udstukket kursen for dem i deres kamp om magten, og som nu, støttet af disse massers tillid, styrede landet og udøvede proletariatets diktatur. Så vidt et individ kan være, var Lenin vejleder og leder af det store imperium, der ved revolutionen blev forvandlet til den første arbejder- og bondestat i verden."

Lenins død kom fem år efter den bolsjevikiske revolutions triumf, og efter at arbejdermagten var i stand til at sætte en stopper for og besejre den kontrarevolutionære krig, der blev pålagt af forskellige udenlandske hære og den interne reaktion umiddelbart efter omstyrtelsen af borgerskabets og godsejernes magt, en sejr, der gjorde det muligt at sætte processen med fredelig opbygning af landets økonomi på sporet; og han døde, efter den første kongres af sovjetter i hele unionen på forslag af Lenin og Stalin besluttede forfatningen for Unionen af Sovjetiske Socialistiske Republikker (USSR) i december 1922.

Lenin var arkitekten bag Det Russiske Socialdemokratiske Arbejderparti, som senere blev det kommunistiske parti (bolsjevikkerne). Han var strategen for at bringe arbejderklassen og de fattige bønder til magten og definere de opgaver, som den spirende arbejderklasse magt måtte opfylde for at opbygge socialismen. Han var skaberen af Tredje Internationale (Kommunistisk Internationale).

Han var teoretikeren, der udviklede marxismen under de nye forhold, som menneskeheden dengang oplevede: imperialismens epoke.

Med hensyn til dette sidste element påpeger Stalin, at "leninismen udviklede sig og blev dannet under imperialismen, da kapitalismens modsætninger allerede havde nået deres ekstreme grad, da den proletariske revolution allerede var blevet et spørgsmål om øjeblikkelig praktisk aktivitet, da arbejderklassens gamle periode med forberedelse til revolution havde nået sit højdepunkt: at give plads til en ny periode, perioden med direkte angreb på kapitalismen."

Lenins teoretiske arbejde er mangesidigt og omfatter alle de aspekter, der udgør marxismen: filosofi, politisk økonomi og videnskabelig socialisme-kommunisme. Han dissekerede de egenskaber, som kapitalismen havde opnået på det tidspunkt, og specificerede - med fuldstændig sikkerhed - de elementer, der var til stede i kapitalismen i slutningen af det nittende århundrede, hvilket gjorde det muligt at konkludere, at den havde nået sit højeste udviklingsstadium og samtidig sin sidste fase: imperialismen. Han udviklede teorien om arbejderklassens revolutionære parti, om dets rolle i processen med at forberede og lede revolutionen og senere som fortrosparti i perioden med opbygning af socialisme under proletariatets diktatur. Han udviklede teorien om opbygningen af socialisme og proletariatets diktatur og muligheden for dets sejr i et enkelt land. Han har klarlagt, hvordan arbejderklassen kan og må drage de andre arbejdende klasser og lag ind i den revolutionære kamp, især de fattige bønder. Han har ydet et stort bidrag til forståelsen og løsningen af det nationale spørgsmål. Han berigede samfundsvidenskaben med sine videnskabelige værker om agrariske emner, kapitalismens udvikling i Rusland inden for økonomi, forsvar og udvikling af dialektisk materialistisk tanke og filosofi. Det er klart, at det, der er blevet sagt her, kommer til kort i forhold til det gigantiske teoretiske arbejde fra lederen af den russiske revolution i 1917.

Lenin forsvarede utrætteligt marxismens principper, kæmpede mod revisionistiske forfalskninger af revolutionær teori. Historisk erfaring viser, at enhver afvigelse fra marxistisk-leninistiske principper, ethvert forsøg på at erstatte arbejderklassens revolutions videnskabelige teori med borgerlige forvrængninger eller varianter, truer, skader og truer den internationale arbejderklassens strategiske mål og socialismens-kommunismens sejr over kapitalismen. Marxismens forsvar og udvikling spillede og vil altid spille en fundamental rolle for revolutionens sejr og for socialismens sejrige opbygning, eftersom borgerskabet,

imperialismen og opportunismen virker på ideologisk og idemæssigt plan for at afspore den revolutionære kamp og kanalisere den ad veje, der er med til at stabilisere kapitalismen.

II

Lenins første skridt i den revolutionære bevægelse og partiopbygning

Vladimir Iljitjs første kontakt med marxistisk litteratur var gennem sin bror Aleksandr, som i en alder af 21 blev fængslet og derefter hængt sammen med fire andre unge mænd for at have deltaget i et mordforsøg på tsar Alexander III, der slap uskadt. På det tidspunkt var Vladimir Iljitj 17 år gammel.

Samme år (1887) kom Vladimir Iljitj – som senere ville antage navnet Lenin – ind på Kazan Universitet for at studere jura, men et par måneder senere blev han bortvist for at deltage i en studenterbevægelse, der satte spørgsmålstegn ved universitetets interne regler. Sanktionen omfattede også et forbud mod at fortsætte med at bo i byen, så han blev sendt til en landsby, hvor hans søster Ana boede. Det tsaristiske politi instruerede, at “der skulle etableres streng overvågning af den deporterede”. Således begyndte processen med tæt politiovervågning, der ville ledsage ham indtil revolutionens triumf, og desuden eksil og tvungen migration. Om denne første oplevelse mindedes han år senere følgende: “Det forekommer mig, at jeg aldrig i mit liv efter det, hverken i fængslet i Petersborg eller i Sibirien, læste så meget som i årene med min deportation fra Kazan. Det var en kontinuerlig læsning, fra de tidlige morgentimer til sent om aftenen.”

Han var først i stand til at afslutte sine jurastudier i 1891 ved universitetet i Skt. Petersborg, som accepterede ham som en “ekstern studerende”, det vil sige ude af stand til at deltage i sine forelæsninger og tvunget til at studere alene. Lenin opnåede de højeste karakterer i sin årgang.

I 1893 flyttede han til Skt. Petersborg, sæde for den tsaristiske regering og et af centrene med den største kapitalistiske udvikling i landet, og derfor med en stor tilstedeværelse af arbejderklasse. Der var flere revolutionære kredse i gang, hovedsagelig bestående af intellektuelle fra småborgerskabet og under indflydelse af “Narodniks”, tilhængere af en liberal-reformistisk politik, der ville minimere ud-

nyttelsen af de fattige bønder, dæmpe klassekampen på landet, og faktisk modsatte sig den revolutionære kamp mod det tsaristiske autokrati.

I Skt. Petersborg sluttede han sig til en marxistisk gruppe, der udførte socialistisk propaganda blandt arbejderne. Hans beherskelse af marxismen gjorde ham til en anerkendt marxistisk leder i hovedstaden. Et år tidligere, i Samara, i en alder af 22, blev Vladimir Iljitj allerede set som arrangør af de første marxistiske kredse i denne by.

Lenin forstod med absolut klarhed, at kampen mod og afsløringen af "narodnikernes" ideer var en revolutionær nødvendighed, og skrev bogen *Hvem er 'Folkets venner', og hvordan kæmper de mod socialdemokraterne?*, hvori han afslører "narodnikernes" teoretikere som repræsentanter for den subjektive, antividen-skabelige, idealistiske metode, der benægtede den objektive karakter af lovene om social udvikling og massernes afgørende rolle i historien. Han foreslog også for første gang de russiske socialdemokrater nødvendigheden af at skabe et marxistisk arbejderparti, og ideen om en revolutionær alliance mellem arbejderne og bønderne som et instrument for dette parti, i erkendelse af, at det er nødvendigt at gøre en ende på godsejernes og borgerskabets tsaristiske regime og opbygge et kommunistisk samfund.

Lenin etablerede kontakter med forskellige marxistiske grupper i ind- og udland. Han arbejdede først for at forene de marxistiske kredse i Petersborg til en organisation, der antog navnet "Sammenslutningen af kampen for arbejderklassens frigørelse" (1895), som med Lenins egne ord ville være "embryoet" til arbejderklassens parti. I december samme år arresterede politiet en stor del af medlemmerne af Sammenslutningen, herunder Lenin, der forblev i fængsel i de næste fjorten måneder. I januar 1897 blev han deporteret i tre år til en lille landsby i Sibirien, i hvilken periode han skrev mere end tredive værker, blandt dem *Udviklingen af kapitalismen i Rusland*, *De russiske socialdemokraters opgaver*, *Kapitalisme i landbruget* og *Udkast til program for vores parti*.

Efter sit eksil i januar i år 1900 helligede Lenin sig helt og holdent to opgaver, som han havde tænkt over og planlagt i detaljer i løbet af denne tid: opbygningen af arbejderklassens revolutionære parti og oprettelsen af en alrussisk marxistisk avis, Iskra, som udkom første gang i december samme år. Avisen blev udgivet i udlandet og "forberedte partiets ideologiske og organiske samhörighed i hele Rusland".

Okhrana (tsarismens politiske politi) fulgte Lenin meget tæt og tvang ham til at forlade landet i juli 1900, og han kunne næppe vende tilbage fem år senere, da revolutionen i 1905 brød ud.

Mens han var i eksil i Sibirien, blev den første partikongres afholdt i 1898, som besluttede forfatningen for Det Russiske Socialdemokratiske Arbejderparti (RS-DLP). På trods af at partiet formelt var blevet konstitueret, eksisterede det faktisk endnu ikke: Det manglede et program og vedtægter, den centralkomité, der blev valgt, blev arresteret af politiet og blev ikke konstitueret, og den ideologiske og organisatoriske spredning mellem grupperne fortsatte.

Den politiske situation, præget af skærpelsen af klassekampen og den nært forestående revolutionære udbrud, gjorde det presserende at oprette partiet. For Lenin var det ikke et spørgsmål om blot at indkalde til en ny kongres. Før man nåede til den, sagde han, var det nødvendigt at klarlægge og forene i forhold til partiets mål og formål, dets organisatoriske former og kampmidler, at rense organisationerne for synspunkter, der var i modstrid med marxistiske opfattelser, og for at nå disse mål foreslog han oprettelsen af Iskra (Gnisten) i artiklen *Hvor skal man starte?* Han skitserede en plan for organiseringen af partiet, som han udviklede i bogen *Hvad må der gøres?*

RSDLP's anden kongres blev afholdt om eftermiddagen den 17. juli 1903 i en forstad til Bruxelles, Belgien, men på grund af politisk forfølgelse måtte de afslutte deres arbejde i London. Det blev overværet af 43 delegerede, der repræsenterede 26 underjordiske partiorganisationer.

Kongressen måtte overvinde flere problemer på grund af det faktum, at ikke alle dets deltagere identificerede sig med den politik, der blev fremmet af Iskra. Det vedtog et partiprogram præget af revolutionært indhold, som blev opretholdt indtil bolsjevikpartiets ottende kongres, der mødtes efter arbejderklassens revolutions sejr i 1917. Programmet lagde grunden til at skabe ideologisk enhed i partiet. Men da det kom til at godkende vedtægterne, blev diskussionen bitter, uenighederne var dybe. Lenin foreslog, at for at være medlem af partiet måtte man acceptere programmet, hjælpe partiet materielt og være tilknyttet en af dets organisationer; Lenins modstandere, ledet af Martov, anså det ikke for væsentligt at være en del af en partiorganisation. Lenin sammenfattede kriteriet om partiet med, at det kun ville blive en løs organisering, hvis medlemmerne ikke tilsluttede sig partiet af egen drift, de måtte optages af en af dets organisationer og derved

underkaste sig partiets disciplin. De vaklende Iskra-ister støttede Martovs forslag, som vandt med 28 stemmer for, 22 imod og én hverken for eller imod.

Kongressen valgte en centralkomité bestående af leninister og godkendte også sammensætningen af Iskras redaktion foreslået af Lenin. Kongressens beslutninger om sammensætningen af partiets centrale organer gav sejr til Lenins tilhængere, der begyndte at blive kaldt bolsjevikker (flertal), og deres modstandere mensjevikker (mindretal). I løbet af den efterfølgende periode antog det bolsjevikiske parti princippet om arbejderklassens revolutionære fortrop organiseret efter marxismen-leninismens principper.

III

Revolutionen i 1905 i Rusland

I januar 1904 angreb Japan, uden at erklære krig, den russiske fæstning Port Arthur og påførte den russiske flåde, der bevogtede havnen, store tab. Således begyndte den russisk-japanske krig, som sluttede i september 1905 med Japans sejr. Port Arthur lå på Liao-tung-halvøen, som den tsaristiske regering mange år tidligere havde tvunget Kina til at overdrage til Rusland. Tsarismen førte en annekteringspolitik i Fjernøsten, som kolliderede med den japanske imperialisme, der også forsøgte at få fodfæste på det asiatiske kontinent.

Bortset fra de enorme omkostninger i menneskeliv (120.000 døde, sårede og fanger i den tsaristiske hær) betød krigen enorme udgifter og skader på landets økonomi, hvilket igen fremkaldte utilfredshed hos de masser, der var imod den. Arbejdernes liv blev uudholdeligt, og deres had til det tsaristiske regime voksede. De udbytende og undertrykkende forhold, som arbejderne, bønderne og nationaliteterne levede under, skabte betingelserne for et revolutionært udbrud, som blev forstærket af krigens udfald.

Lenin fulgte begivenhederne fra Schweiz meget tæt. Bolsjevikkerne og mensjevikkerne indtog forskellige holdninger til krigen. "Mensjevikkerne, inklusive Trotskij, faldt ned til defensismens positioner, dvs. de omfavnede forsvaret af tsarens, godsejernes og kapitalisternes 'fædreland'." I modsætning hertil forstod bolsjevikkerne med Lenin i spidsen, at den tsaristiske regerings nederlag i denne krig ville være gavnligt, for det ville føre til tsarismens fald og revolutionens styrkelse.

I december 1904 udbrød en stor arbejderstrejke ledet af bolsjevikkerne i Baku, som endte med en historisk sejr: underskrivelsen af den første kontrakt mellem arbejdere og arbejdsgivere i Rusland. Denne kamp markerede begyndelsen på det revolutionære opsving i Transkaukasien og en række andre regioner i Rusland. I december 1904 begyndte avisen *Vperiod* (Fremad) også at udkomme og fastholdt den politiske orientering fra den gamle Iskra, som på det tidspunkt havde forladt sin revolutionære karakter og var blevet et talerør for forsonlige holdninger, efter at bolsjevikkerne havde forladt redaktionen.

Midt i den protestbølge i flere byer, hvor bevægelsen voksede hurtigt, organiserede præsten Georgij Gapon, som samarbejdede med det tsaristiske politi, en demonstration til Vinterpaladset i Skt. Petersborg den 9. november 1905 for at præsentere tsar Nikolaj II for et andragende om folkets behov. Det var en provokation, der var koordineret med Okhrana. De tusindvis af mænd, kvinder, børn og gamle, der fredeligt marcherede, blev overfaldet og beskudt; mere end to tusinde mennesker blev dræbt og omkring fem tusinde såret. "Det var det mest infame koldblodige folkemord på de fredelige og forsvarsløse folkemasser," skrev Lenin i artiklen "Petersborgkampplanen".

Massakren, der blev beskrevet som Den Blodige Søndag, fremkaldte ikke den frygt og resignation, som regimet havde håbet på; samme dag udbrød der kampe, arbejdere barrikaderede hovedstadens gader, og i de følgende dage bredte en bølge af strejker sig over hele Rusland.

I Genève i Schweiz skrev Lenin artiklen "Revolutionen i Rusland", hvor han beskrev den russiske arbejderklasses heroiske kamp med sætninger som disse: "Floder af blod flyder, borgerkrig raser for frihed. Arbejdernes befalingsord blev: Død eller frihed! Længe leve revolutionen! Længe leve det oprørske proletariat!" Elio Bolsanello fortæller i bogen *Kort illustreret historie om Lenin*, at Lenin i denne periode skrev mere end 60 artikler, hvor han analyserede og underbyggede bolsjevikernes taktik og nødvendigheden af partiledelse i gennemførelsen af den væbnede opstand.

Meningsforskellene i RSDLP om taktikken til at håndtere begivenhederne gjorde det til en presserende opgave at indkalde den tredje partikongres for at definere en samlet politisk taktik, der var bindende for alle partimedlemmer. Mensjevikkerne modsatte sig indkaldelsen og deltog ikke i kongressen, der mødtes i april 1905 i London. Kongressen fordømte mensjevikkerne som "et parti, der havde

splittet sig fra partiet". På samme tid mødtes en konference indkaldt af mensjevikkerne i Genève. "To kongresser, to partier," kaldte Lenin det, der var ved at ske.

Den tredje kongres erklærede, at "på trods af den borgerligt-demokratiske karakter af den revolution, der fandt sted, og på trods af, at den på det tidspunkt ikke kunne gå ud over rammerne for tiltag, der var forenelige med kapitalismen, var dens fuldstændige sejr af største interesse for arbejderklassen, for denne revolutions sejr ville give det mulighed for at organisere sig, uddanne sig politisk, tilegne sig de arbejdende massers erfaring og vaner med politisk lederskab og gå fra den borgerlige revolution til den socialistiske revolution."

To måneder efter denne kongres udkom bogen *Socialdemokratiets to taktikker i den demokratiske revolution*, hvor Lenin kritiserer mensjevikernes politiske taktik og underbygger bolsjevikernes revolutionære taktik. Den grundlæggende taktiske tese, som Lenin udvikler, siger, at arbejderklassen kan og skal være leder af den borgerligt-demokratiske revolution, leder af den borgerligt-demokratiske revolution i Rusland. "Marxismen," skriver Lenin, "lærer ikke proletariatet at stå ved siden af den borgerlige revolution, ikke at afstå fra at deltage i den, ikke at overgive sit lederskab til borgerskabet, men lærer tværtimod, at det må deltage på den mest energiske og mest beslutsomme måde i kampen for en konsekvent proletarisk demokratisering, i kampen for at bringe revolutionen til afslutning."

IV

Tilbage i eksil

Perioden 1905 frem til revolutionen 1917

Efter 1905-revolutionens nederlag blev det tsaristiske angreb mod arbejderbevægelsen og de revolutionære organisationer intensiveret i en atmosfære af terror. Frem for alt blev bolsjevikkerne udsat for forfølgelse, mange blev dømt til døden eller fængslet. Som blodhunde søgte politiet efter Lenin, der, konfronteret med faren for sit liv, måtte gå i eksil. Han krydsede den iskolde Finske Bugt til fods, forlod Rusland og tog til Finland, derefter til Stockholm, hvor han ventede på sin livskammerat og kone Krupskaja, som blev i Skt. Petersborg. Da de blev forenet, tog de til Genève i Schweiz. Året var 1908, og Lenin kunne først vende tilbage til Rusland i 1917.

De politiske forhold havde ændret sig i Rusland. Lenin forstod, at de nye omstændigheder gjorde det bydende nødvendigt at bruge alle former for kamp for at opretholde forholdet til masserne og genvinde styrke. En af disse former for kamp var deltagelse i Statsdumaen (den lovgivende forsamling), hvorfra bolsjevikkerne udførte et intensivt arbejde for at afsløre regimet.

I sin analyse af betydningen af denne periode påpeger Stalin, at "det var den periode, hvor vores parti gik fra åben revolutionær kamp mod regimet til kamp mod tsarismen til kamp ad omveje, til udnyttelse af enhver legal mulighed, fra af alle lovlige muligheder, fra arbejdernes gensidige sammenslutninger til Dumaens talerstol. Dette var periode med tilbagetog, efter at være blevet besejret i revolutionen i 1905."

Lenins arbejde i eksil var intenst og frugtbart. Han skrev naturligvis utallige artikler, rapporter, analyser og så videre. De vigtigste værker skrevet i disse år er: *Marxisme og revisionisme, Materialisme og empiriokriticisme, Marxismens tre kilder og tre bestanddele, Imperialismen, kapitalismens højeste stadium, Staten og revolutionen, Om det nationale problem, Socialismen og krigen, Aprilteserne*, blandt andre. Han arbejdede utrætteligt for at forene de bolsjevikiske kræfter, og gennem forbindelser styrede han partiets aktiviteter i Rusland, holdt foredrag, deltog i møder i RSDLP, møder i udlandet, deltog i det redaktionelle arbejde og redigerede flere aviser, organiserede en partiskole i Paris for arbejdere, der hemmeligt afholdt mere end halvtreds kurser om socialismens teori og praksis, deltog i flere møder i Det Internationale Socialistiske Bureau. Årene gik, og de politiske forhold i Rusland forandrede sig igen. Endnu en gang vandt de revolutionære strømninger frem, og Lenin følte behov for en avis, der kunne tale til alle dele af befolkningen. Den 22. april 1912 (5. maj i henhold til den nye kalender), kom det første nummer af Pravda (Sandheden). Lenin skrev næsten hver dag under forskellige pseudonymer. På det tidspunkt boede han i Paris, men for at være tættere på sit land og drive avisen flyttede han sammen med sin mor og Krupskaja til Kraków, som på det tidspunkt var en del af det østrig-ungarske kejserrige.

En ny bølge af arbejderstrejker rystede Rusland i de første måneder af 1914. Utilfredsheden voksede på landet og truede med at tage form af omfattende oprør. Første Verdenskrig brød ud i anden halvdel af det år, opdignet af den tyske imperialism. Tyskland og Østrig-Ungarn på den ene side og Rusland, England og Frankrig på den anden side. Konflikten spredte sig derefter til hele Europa og Asien.

Krigsudbruddet overraskede Lenin i Ponorin i det østrig-ungarske territorium, og han blev arresteret af det østrigske politi, anklaget for at spionere for den tsaristiske regering. Arrestationen skyldtes, at Lenin havde talt imod krigen fra starten. Efter elleve dages tilbageholdelse blev han løsladt og rejste til den schweiziske hovedstad Bern, til et land, der havde erklæret neutralitet over for krigen.

De bolsjevikiske deputerede i Den Fjerde Duma talte imod krigen og blev deporteret til Sibirien. Tsaren beordrede massefængsling af partimedlemmer og sympatisører af det bolsjevikiske parti.

Lenin talte ikke kun imod krigen, men rejste også spørgsmålet om krigen. Han foreslog at gøre den imperialistiske krig til en borgerkrig, hvor der ikke måtte bruges våben mod de arbejdende brødre i et land mod et andet land, men de skulle vendes mod de borgerlige regeringer. Lenin opfordrede til at erklære "krig mod krigen". I modsætning til den revolutionære holdning hos bolsjevikpartiet støttede de europæiske socialdemokratiske partier i Anden Internationale åbent deres regeringer i krigen. De stemte i parlamenterne til fordel for krigsbudgetterne og forrådte principperne om proletariske internationalisme. Denne adfærd var toppen af en degenerativ proces, som førte til Anden Internationales likvidering. For Lenin var denne socialdemokratiske Internationale et instrument i borgerskabets tjeneste. Da arbejderklassen havde brug for en ny organisation, foreslog han oprettelsen af Tredje Internationale.

Krigen var en katastrofe for arbejderne og folkene i Rusland. Den efterlod et spor af døde, sårede og sultende, hæren akkumulerede nederlag. Landets økonomi blev ødelagt; storborgerskabet og godsejerne fortsatte med at skrabe rigdomme sammen. Utilfredsheden, hadet fra arbejderne, bønderne, soldaterne, de intellektuelle mod det tsaristiske regime voksede, og den kom til udtryk i masseprotester mod krigen og mod tsarismen. Utilfredsheden bredte sig selv til dele af borgerskabet, som sympatiserede med og støttede de britiske og franske regeringer.

Året 1917 begyndte med, at strejker brød ud i flere byer; ideen om at gå i generalstrejke tog til i styrke. I Petrograd (omdøbt fra Skt. Petersborg) sluttede soldater sig til demonstranterne. Endnu en gang var der to forskellige holdninger blandt de revolutionære organisationer: Mensjevikkerne og de socialrevolutionære gjorde alt for at bringe bevægelsen inden for de institutionelle rammer,

der passede det liberale borgerskab. Bolsjevikkerne på den anden side vidste, at betingelserne for en ny revolution var blevet skabt, og de måtte sprænges.

V

Revolutionen i 1917 sejrer

Fra februar til oktober 1917 opstod en hidtil uset revolutionær periode i Rusland, den politiske kamp forblev bitter, nye politiske paroler blev rejst for arbejderbevægelsen. Det liberale borgerskab, mensjevikkerne og de socialrevolutionære gjorde alt, hvad der stod i deres magt, for at stoppe arbejdernes og bøndernes revolutionære fremdrift, som krævede mere radikal handling, fordi de så, at det, der var blevet gjort indtil da, ikke var nok, det var ikke alt, hvad de forventede af revolutionen.

Arbejderne og folket vidste, at den eneste chance for at undgå landets totale sammenbrud afhang af revolutionens sejr. Optrapningen af strejker og politiske demonstrationer mod krig, hungersnød og enevælde gik over til oprørniveau den 26. februar og fulgte bolsjevikernes opfordring; soldaterne sluttede sig til folket, og tsarismens skæbne blev forseglet. Den 27. februar faldt det tsaristiske regime, og et par dage senere organiserede Dumaen en ny midlertidig regering, hvor repræsentanter for "borgerskabet" deltog.

Lenin skrev i det første af brevene langvejsfra, at *"parolen, 'dagens opgave', i dette øjeblik må være: Arbejdere! I har udvist vidundere af proletarisk og folkeligt heltemod i borgerkrigen mod tsarismen. Der bliver nødt til at blive udført vidundere i organiseringen af arbejderklassen og hele folket for at forberede deres sejr i revolutionens anden fase."*

Igen rejste sovjetterne, som først dukkede op i revolutionen i 1905 på arbejdernes initiativ, sig og åbenbarede sig som organer for væbnet opstand og kimen til den nye magt. Nu bestod disse sovjetter af arbejdere og soldater, sidstnævnte var i det væsentlige bønder, der blev tvunget til at gå i krig. Således blev der etableret en enestående situation: eksistensen af to magter, borgerskabets diktatur, udtrykt i den provisoriske regering, og arbejderklassens og bøndernes diktatur, repræsenteret af sovjetterne.

Denne dualitet af magt kunne ikke opretholdes længe. Løsningen af konflikten

afhæng af, hvilken af de to der havde magten. I et af sine breve analyserer Lenin den politiske situation og opgaverne på følgende måde: *“I de foregående breve er Ruslands revolutionære arbejderklassens nuværende opgaver blevet formuleret som følger:*

- (1) at vide, hvordan man når frem til revolutionens næste fase eller den anden revolution på den mest korrekte måde.
- (2) at den må overføre statens magt fra godsejernes og kapitalisternes regering (...) til arbejdernes og de fattige bønderes regering.
- (3) Den sidstnævnte regering må organiseres efter samme model som arbejder- og bonderepræsentanternes sovjetter.
- (4) Konkret må den fuldstændig nedbryde og likvidere det gamle statsapparat, der er almindeligt i alle borgerlige lande – hær, politi, bureaukrati – og erstatte det med en organisation af det bevæbnede folk, som ikke blot dækker de brede masser, men omfatter hele folket.
- (5) Kun “en sådan” regering, “sådan” i sin klassesammensætning (“arbejderklassens og bøndernes revolutionære demokratiske diktatur”) og i sine administrationsorganer (“arbejdermilits”), vil være i stand til effektivt at løse det væsentlige problem i øjeblikket, et problem, der er yderst vanskeligt og absolut presserende, nemlig opnåelsen af fred, en fred, der ikke er imperialistisk, det er ikke en handel mellem de imperialistiske magter om at dele det bytte, som kapitalisterne og deres regeringer har opnået gennem plyndring, men en virkelig varig og demokratisk fred, som ikke kan opnås uden arbejderklassens revolution i flere lande.
- (6) I Rusland vil arbejderklassens sejr kun være mulig i den nærmeste fremtid på betingelse af, at revolutionens første skridt manifesterer sig i arbejdernes støtte fra det overvældende flertal af bønderne i kampen for konfiskation af al jordejendom (og nationalisering af al jord ...)”

Den 3. (16.) april 1917 vendte Lenin tilbage fra emigration, og hans tilbagekomsten havde en enorm indflydelse på partiet og revolutionen. I Petrograd samledes tusinder af arbejdere på Finlands Stationsplads for at byde bolsjevikernes leder velkommen, og han holdt en tale, hvor han opfordrede folket til at gen-

nemføre den socialistiske revolution. Den næste dag fremlagde han på et møde i bolsjevikpartiet den detaljerede plan for omdannelsen af den borgerlig-demokratiske revolution til en socialistisk: de berømte Aprilteser.

På det økonomiske område foreslog han tiltag som nationalisering af al jord i landet og konfiskation af godsejernes jorder, eksistensen af en enkelt nationalbank underlagt kontrol af sovjetten af arbejderdeputerede, arbejderkontrol over produktion og distribution af produkter. Med hensyn til den politiske sfære påpegede tesoerne følgende: "Det nuværende øjeblikkets særegenhed i Rusland består i overgangen fra revolutionens første fase, som har givet borgerskabet magt, fordi arbejderklassen mangler den nødvendige grad af bevidsthed og organisation, til dets andet stadium, som må lægge magten i hænderne på arbejderklassens og bøndernes fattige lag." Lenin erklærer, at den politiske form for at tage dette skridt ikke længere kunne være den parlamentariske republik, men sovjetrepublikken: "Ikke en parlamentarisk republik – at vende tilbage til den fra arbejderrepræsentanternes sovjetter ville være et tilbageskridt – men en republik af sovjetter af arbejderdeputerede, arbejdere og bønder over hele landet, nedefra og op."

VI

Den bolsjevikiske revolution 1917 sejrer

Sejren for den borgerligt-demokratiske revolution i februar 1917 skærpede den politiske konfrontation i Rusland. Arbejderklassen pressede på for yderligere fremskridt, mens det liberale borgerskab og den reformistiske opportuniste gjorde deres bedste for at bremse massernes kamp. Den parole, som bolsjevikkerne fremsatte, var: "*Al magt til sovjetterne!*"

Det vandt genklang blandt arbejderne, bønder og soldater. En af disse store massemobiliseringer fandt sted den 3. juli 1917 i Petrograd, og blev brutalt undertrykt af den provisoriske regering. Hovedstadens gader var dækket af blod, og fængslerne var fulde af bolsjevikker. Pravdas redaktion, hvor Lenin et øjeblik før havde opholdt sig, blev ødelagt. Lenin flygtede og gik i skjul. Han søgte en tid tilflugt i en lille hytte på bredden af Razliv-søen tæt ved den finske grænse. Men forfølgelsen fra regeringsagenter tvang ham til at rejse til Finland.

Der var en reaktion fra den provisoriske regering, og forholdene ændrede sig

til fordel for borgerskabet, der havde kontrol over regeringen, som på sin side havde vundet positioner i sovjetterne takket være støtten fra mensjevikkerne og de socialrevolutionære, hvilket tvang bolsjevikkerne til midlertidigt at trække parolen "*Al magt til sovjetterne*" tilbage.

Dette blev godkendt af den sjette partikongres i slutningen af juli og begyndelsen af august i Petrograd, som mødtes i hemmelighed på grund af forfølgelsen af bolsjevikkerne. Lenin var ikke i stand til at være til stede, men ledede arbejdet fra under jorden.

Fra juli til oktober 1917 brugte Lenin tiden til at skrive teksten kendt som *Staten og revolutionen*. I forordet til den første udgave af dette værk, siger Lenin, at han havde en plan for indholdet af værkets kapitel VII, "men jeg havde ikke tid til at skrive en eneste linje af det kapitel: Jeg blev forhindret af den politiske krise og den sidste optakt til Oktoberrevolutionen." Vi kan kun glæde os over en sådan forhindring, det er meget bedre og nyttigt at opleve revolutionen end at skrive om den.

Bolsjevikernes utrættelige arbejde med at afsløre regeringens opportunistiske og reaktionære karakter, deres arbejde med at forklare behovet for at gå videre mod socialisme, den modige konfrontation, som bolsjevikkerne foretog mod general Kornilovs forsøg på at knuse revolutionen ved hjælp af våben, tillod dem at vinde plads og indflydelse blandt masserne af arbejdere og bønder i sovjetterne.

Nederlaget for Kornilovs styrker åbnede et nyt politisk øjeblik i revolutionens udvikling, og bolsjevikpartiet viste sig at være den afgørende kraft i den igangværende proces. Sovjetterne – som var ved at genvinde deres klassepolitiske handling – viste sig endnu en gang at være en stor politisk kraft til modstand og revolutionær handling. Fasen med fornyelse af sovjetterne begyndte at udvikle sig.

Lenin forstod, at med den forandring, der havde fundet sted i forholdet mellem klassekræfterne, var de grundlæggende forudsætninger for at gå over til opstand til stede.

Endnu en gang blev kravet "*Al magt til sovjetterne*" sat på dagsordenen. Men nu var det sovjetter ledet af bolsjevikkerne.

Den 7. oktober 1917 forlod Lenin Finland i al hemmelighed og ankom til Petrograd, Ruslands hovedstad. Den 8. oktober skrev han det berømte brev kendt som *En udenforståendes råd*, hvori han indtrængende opfordrer til at arbejde for at overdrage magten til sovjetterne og understreger, at overdragelsen af magten til sovjetterne i dag i praksis betyder væbnet oprør.

”Man skulle mene, at det er indlysende”, skriver Lenin og fortsætter: ”men ikke alle har tænkt eller tænker over det. Nu at afskære sig fra væbnet opstand ville betyde at afskære sig fra bolsjevismens hovedparole (al magt til sovjetterne) og fra hele den revolutionær-proletariske internationalisme overhovedet.

Men den væbnede opstand er en *særlig* form for politisk kamp, underkastet særlige love, som må gennemtænkes grundigt. Denne sandhed har Karl Marx udtrykt med bemærkelsesværdig klarhed, da han skrev, at den væbnede ”opstand er en kunst ligesom krigen”. Marx opstillede følgende hovedregler for denne kunst:

1. Aldrig lege med opstanden, men når man har begyndt den, vide bestemt, at man må fuldføre den.
2. På det afgørende sted og i det afgørende øjeblik må der koncentrerres en stor overmagt, idet fjenden, som har bedre uddannelse og organisation, ellers vil tilintetgøre oprørerne.
3. Når først opstanden er begyndt, må der handles med største beslutsomhed, og man må under alle omstændigheder ubetinget tage offensiven. ”Defensiven er døden for den væbnede opstand”.
4. Man må bestræbe sig på at overrumple fjenden og gribe et tidspunkt, da hans styrker endnu står spredt.
5. Det gælder om dagligt (drejer det sig om en by, kan man sige hver time) at opnå resultater, er de end kun små, og for enhver pris opretholde den ”moraliske overvægt”.

Den 24. oktober (6. november) udgav avisen Arbejdernes Vej (på det tidspunkt bolsjevikpartiets centralorgan) opfordringen til at vælte den provisoriske regering. Afdelingerne af revolutionære soldater og rødgardister koncentrerede sig i Smolnyj (revolutionens hovedkvarter) og på forskellige strategiske steder. Oprøret var begyndt.

Om natten den 25. oktober (7. november), tog Lenin til Smolnyj for personligt at overtage ledelsen af bevægelsen. Samme dag, den 25. oktober, meddelte et

kommuniké fra det bolsjevikpartiet, at det provisoriske styre var blevet væltet, og at magten var i hænderne på sovjetterne. Lenins plan havde ført til sejr for den første socialistiske revolution i verden.

VII

Sovjetrepublikkens første år

Da Lenin og bolsjevikpartiet først var ved magten, var de fokuseret på opgaverne med at opbygge socialismen, men for at nå dette formål var det nødvendigt at løse et kerneproblem: at afslutte krigen. Det første dekret fra den spirende socialistiske stat var dekretet om fred, som igen etablerede en venskabspolitik med alle folk; den sovjetiske regerings bestræbelser på regeringerne i Frankrig, England og USA for at indgå i fælles forhandlinger med Tyskland gik upåagtet hen. Det gjorde det nødvendigt at indlede direkte forhandlinger med Tyskland.

I Brest-Litovsk, en by beliggende på den russisk-polske grænse, blev fredskonferencen i december 1917 installeret. Leon Trotskij (Folkekommissær for Udenrigsanliggender) havde udtrykkelige instruktioner om at underskrive en fredsaftale, selvom det var under barske forhold for Rusland, fordi det var vigtigt at udføre det socialistiske program. Derudover forstod Lenin at det kun var et spørgsmål om tid inden et tysk nederlag ville ophæve Brest-Litovsk-traktaten.

Trotskij's selvmordspolitik om "ingen fred, ingen krig" fik ham imidlertid til at nægte at underskrive aftalen, og han fortalte tyskerne, at sovjetterne ikke ville føre krig og ville fortsætte demobiliseringen af deres hær. Tyskland gik i offensiven. I diskussionerne i partiledelsen om emnet påpegede Lenin, at Trotskij og Bukharin "*faktisk hjalp de tyske imperialister og hindrede revolutionens fremskridt og udvikling i Tyskland.*" Forræderiet fra Trotskij og Bukharin betød at freden blev endnu dyrere og kostede den spirende sovjetrepublik dyrt. Centralmagterne annekterede Letland, Estland, Polen og Ukraine blev adskilt fra sovjetrepublikken og blev en vasalstat i Tyskland.

I marts 1918 besluttede den syvende partikongres at ændre sit navn til Ruslands kommunistiske parti (bolsjevik), som Lenin allerede havde foreslået i aprilserierne (1917). I april 1918 blev pjecen *Sovjetmagtens nærmeste Opgaver* udgivet, hvori den fastlagde generelle retningslinjer for opbygningen af socialismen. I den siger han, at

For første gang i verdenshistorien er det lykkedes et socialistisk parti i hovedtrækkene at afslutte erobringen af magten og undertrykkelsen af udbytterne og nå direkte frem til den opgave at administrere. Vi må vise os værdige til at gennemføre den socialistiske omvæltnings vanskeligste (og taknemligste) opgave. Man må gøre sig klart, at for at administrere med held er det nødvendigt at kunne organisere praktisk — foruden at kunne overbevise og foruden at kunne sejre i borgerkrigen. Dette er den vanskeligste opgave, da det drejer sig om at organisere det mest livsvigtige, økonomiske grundlag for snese af millioner menneskers liv på en ny måde, og det er den taknemligste opgave, for først efter at den er løst (i hovedtrækkene) vil man kunne sige, at Rusland er blevet ikke blot en sovjetrepublik, men også en socialistisk republik.

Lenin påpeger i samme tekst, at

Det, der nu sættes på dagsordenen, er genopbygningen af de produktivkræfter, der er blevet ødelagt af krigen og bourgeoisiets regimente; helbredelse af de sår, der er slået af krigen, nederlaget i krigen, spekulationerne og bourgeoisiets forsøg på at genoprette udbytternes styrtede magt; en økonomisk genrejsning af landet; en fast beskyttelse af den elementære orden. Det kan synes at være et paradoks, men i virkeligheden er der i kraft af de nævnte objektive betingelser overhovedet ingen tvivl om, at sovjetmagten kan sikre Ruslands overgang til socialismen, såfremt den trods bourgeoisiets, mensjevikernes og de højre-socialrevolutionæres modstand praktisk løser netop disse yderst elementære opgaver for at bevare samfundslivet.

Kapitalens reaktion mod den spirende sovjetrepublik tog form med den udenlandske militære intervention fra flere lande - herunder USA, Storbritannien, Frankrig, Japan - som tvang dem til at stå over for en ny krig, der kostede hundredtusinder af mænd og kvinder livet og ødelæggelsen af landets økonomi. I oktober 1922 blev Sovjetrepublikkens triumf fejret med den japanske hærs nederlag ved Vladivostok og efterlod territoriet rent for angribere.

Konspirationen var udbredt og systematisk med forsøg på at danne anti-sovjetiske regeringer og flere terrorangreb. Lenin var offer for dem. Den første fandt sted i begyndelsen af januar 1918, da Lenin, ledsaget af sin søster Maria og sekretæren for det schweiziske socialdemokratiske parti, Fritz Platten, blev angrebet efter et møde. Lenin slap uskadt, men Platten blev såret i armen. Den 30.

august samme år blev han udsat for et andet attentat, dette begået af den socialrevolutionære Fanny Kaplan, der skød tre gange mod Lenin, to kugler sårede ham i venstre skulder og lunge. Hans gode helbred tillod ham en hurtig bedring, en måned senere var han allerede tilbage i Kreml og kunne lede regeringen.

På hans initiativ blev Unionen af unge kommunister grundlagt, hvis stiftende kongres fandt sted i oktober 1918; Samme år skrev han det centrale værk *Den proletariske revolution og renegaten Kautsky*, hvor han fordømte forræderiet fra Kautsky og Socialdemokratiet mod marxismens teori. Lenin kritiserer Kautskys tale om "rent demokrati". Kautsky har givet afkald på marxismen og glemte, at enhver stat er en maskine til undertrykkelse af en klasse af en anden, og at selv den mest demokratiske borgerlige republik er en maskine til bourgeoisiets undertrykkelse af proletariatet.

"Hvis man ikke vil drive spot med den sunde fornuft og historien, er det klart, at man ikke kan tale om »rent demokrati«, så længe der eksisterer forskellige klasser, men kun kan tale om et klassesamfund."

I *Staten og revolutionen* skriver Lenin om proletariatets diktatur: "Udbytterklasserne har brug for det politiske herredømme for at opretholde udbytningen, dvs. for at tjene et forsvindende mindretals egennyttige interesser, imod folkets uhyre flertal. De udbyttede klasser har brug for det politiske herredømme for fuldstændig at afskaffe al udbytning, dvs. for at tjene folkets uhyre flertal, imod det forsvindende mindretal af moderne slaveholdere, dvs. godsejere og kapitalister."

I marts 1919 deltager Lenin ved to ekstraordinære begivenheder: den ottende partikongres, der godkendte hans forslag til program, og den første kongres for de kommunistiske partier i forskellige lande, der på initiativ af Lenin og RKP(b) grundlagde Kommunistisk Internationale. Kongressen blev ledet af Lenin. I tællede om borgerligt demokrati og proletariatets diktatur, som han præsenterede på kongressen, sagde lederen af sovjetrepublikken:

Statens organisering som sovjetter passer til proletariatets ledende rolle som den klasse, som kapitalismen har koncentreret og oplyst mest. Erfaringerne fra alle undertrykte klassers revolutioner og bevægelser og fra den socialistiske verdensbevægelse lærer os, at det alene er proletariatet, som er i stand til at forene og lede de spredte og efterblevne befolkningslag af undertrykte og udbyttede.

Kun statens organisering som sovjetter er i stand til på én gang at knuse og definitivt afskaffe det gamle, dvs. borgerlige embedsmands- og dommerapparat, som opretholdes og uvægerlig vil blive opretholdt under kapitalismen i selv de mest demokratiske republikker, hvor det i praksis har været den største hindring for at gennemføre demokrati for arbejderne og den arbejdende befolkning. Pariserkommunen tog det første verdenshistoriske skridt på denne vej, sovjetmagten det andet.

At afskaffe statsmagten er det mål, alle socialister har sat sig, herunder og i første række Marx. Uden en virkeliggørelse af dette mål er sandt demokrati, dvs. lighed og frihed, uigennemførligt. Men dette mål nås reelt kun gennem et sovjetisk, eller proletarisk, demokrati, som ved at inddrage det arbejdende folks masseorganisationer og i en vedvarende og nødvendig deltagelse i statens administration øjeblikkeligt begynder at forberede enhver, ligegyldig hvilken slags stats fuldstændige bortdøen.

VIII

Borgerkrigen vindes og den økonomiske genopbygning kan begynde

Selvom oktober 1922 markerer den dato, hvor den spirende Sovjetrepublik territorium blev befriet fra tilstedeværelsen af invaderende hære, var det i begyndelsen af 1920, at styrkebalancen på militærområdet viste, at sovjetstaten havde vundet sejren. Den 8. februar samme år skrev Lenin i avisen Pravda følgende linjer: "Vi har sejrrikt afsluttet den blodige krig, som udbytterne pålagde os. På to år har vi lært at vinde, og vi har vundet. Nu skal vi starte en ny krig, ikke blodig, en krig mod sult, mod kulde, mod sygdom, elendighed, desorganisering, obskurantisme ... Arbejderne og bønderne har været i stand til uden kapitalister at skabe en rød hær og besejre udbytterne. De vil også vide, hvordan man skaber en rød hær af arbejde og erobrer en ny lykke ved at genoprette landbrug og industri.

Landets økonomi blev enormt påvirket under krigen, og utilfredsheden voksede især blandt bønderne, der så, at deres længsler ikke blev opfyldt med revolutionen. I årene med udenlandsk militær indgriben måtte staten etablere strenge politikker for at sikre forsyningen af produkter, kvoteordningen, der indebar beslaglæggelse af al overskudsproduktion fra bønderne for at imødekomme beho-

vene i landets forsvar, som blev accepteret af dem. Når krigen var forbi, var der ingen grund til at fortsætte med denne politik (kendt som krigskommunisme), som, som Lenin sagde, kolliderede med bøndernes interesser. Den nye situation krævede en ny orientering, og den tiende partikongres (marts 1921) besluttede at flytte til den nye økonomiske politik (NEP). "Krigskommunismen havde været forsøget på at tage de kapitalistiske elementers højborg i by og på land med storm ved frontalt at angribe. I dette angreb var partiet gået for langt og ud-satte sig selv for faren for at miste kontakten med sin base. Lenin foreslog nu et kort tilbagetog, et midlertidigt tilbagetog fra stormkampen til den langsommere metode til at omringe fæstningen for at akkumulere styrker og derefter angribe igen. I november 1922 opsummerede Lenin de fem år med sovjetmagt og udtrykte sin overbevisning om, at "ud af NEP Rusland vil komme socialistisk Rusland."

Det intense arbejde og eftervirkningerne af skudangrebet i 1918 ødelagde helbredet for lederen af den spirende arbejder- og bondestat. I december 1920 forklarede Lenin på et møde i den bolsjevikiske blok i den ottende sovjetkongres for første gang offentligt, at han var syg. Efter en måneds hvile i Gorky vendte han tilbage til Moskva. Han deltog i den tiende partikongres og den tredje kongres i Kommunistisk Internationale (juni-juli 1921). I de første dage af december samme år måtte han tage endnu en pause, han følte sig "frygtelig træt". Han vendte tilbage til Moskva til mødet i partiets centralkomité og for at fremlægge sin rapport for sovjeternes niende kongres.

Efter en operation for at fjerne kuglen i skulderen i maj 1922 beordrede lægerne ham til at stoppe arbejdet og hvile, og han rejste til landet. To Et par dage efter ankomsten til Gorky fik han et slagtilfælde af cerebral parese, der ramte hans højre ben og højre arm. I oktober følte han sig godt nok til at vende tilbage til arbejde, og endnu en gang vendte han tilbage til Moskva. Der ignorerede Lenin lægernes ordrer om ikke at arbejde mere end fem timer om dagen.

Den 31. oktober 1922 holdt han tale på mødet i sovjeternes eksekutivkomité; Den 13. november deltog han på Kommunistisk Internationales fjerde kongres og gjorde status over den russiske revolutions første fem år og skitserede udsigterne for den næste verdensrevolution. Hans sidste offentlige optræden var den 19. november på Moskva-sovjetens plenarforsamling.

I marts 1923 led Lenin et andet slagtilfælde, der alvorligt ramte ham. Han blev

igen overført til Gorky, hvor han boede i otte måneder mere, indtil han døde - offer for et tredje slagtilfælde - om aftenen den 21. januar 1924.

Lenins biografi, skrevet af Gerard Walter, beskriver dønningerne på den største leder af verdens proletariske revolution som følger:

Hans krop, overført til Moskva den 23., blev udstillet i fagforeningshusets store hal. En hævet platform blev rejst i midten, væggene var dækket af røde flag, og lange røde og sorte slør dækkede de smukke hvide søjler. De tændte lamper blev pakket ind i crepes. Kisten, afdækket, blev anbragt på platformen. En æresvagt omringede ham. Folkets parade begyndte, og de kom i flok. I rækker på fire kom mænd, kvinder og børn ind i rummet, gik hen til kisten og ud med bøjet hoved, i stilhed. De gamle mænd korsede sig. Paraden sluttede aldrig, og fattige og ydmyge mennesker kom fra overalt og ventede udenfor i timevis, med fødderne i sneen, på deres tur til at komme ind.

Det varede tre dage. Den 26. omkring klokken 23 om natten blev der givet ordre til at inddæmme denne menneskelige flod, der ikke tog ende. Ved midnat åbnede dørene til den store sal igen, sovjetkongressen, der har mødtes siden 18. januar, træder ind, ledet af partiets centralkomité. Der er 2000 mennesker, der kommer fra alle hjørner af Rusland, repræsentanter for alle dets provinser, alle dets store og små byer. Det er hele Sovjetrepublikken, der bøjer sig for de jordiske rester af dens grundlægger.

Dagen efter, flyttes kisten til Den Røde Plads. Klokken fire om eftermiddagen hørtes sirenernes langsomme hyl på alle fabrikkerne i Moskva. Til lyden af kanonen og en begravelsesmarch trådte Lenin ind på sit sidste hvilested, hvorfra han med hovedet evigt vendt mod himlen vil våge over den nye verden, som hans vilje skabte.

Januar 2024

Oversat fra En Marcha, centralorgan for PCMLE, Ecuador

Kilder:

V.I. Lenin. Udvalgte værker.

Sovjetunionens Kommunistiske Partis (Bolsjevikernes) Historie, 1938.

Elio Bolsanello. En kort illustreret historie om Lenin.

Gérard Walter. Lenin (biografi).

Yderligere læsestof:

Borgerkrigens historie i U.S.S.R.

Sovjetunionens forfatning (1936). (Den findes genoptrykt i *Socialisme i ord og handling*, udgivet af APK i 2023.)

Socialisme - ord og handling

**150 DKK -
312 sider**

Socialismen blev ikke bygget på én dag, men den bliver bygget hver dag i form af styrkelse af revolutionens vej – den eneste vej der leder til socialismens skabelse og opbyggelse.

En dag bliver socialismen så færdigbygget, at menneskeheden på det fundament kan skabe det klaseløse samfund: Kommunismen.

De dele af et fundament vi har i dag, er marxismen-leninismen og socialismens enorme erfaringer indtil nu.

Denne bog indeholder nogle udvalgte og betydelige bidrag fra det skattekammer.

INDHOLD:

Hele ti »socialistiske« ministre

Lenin (1916)

Til Ruslands borgere

Lenin (1917)

Kommunistisk appel til verdens arbejdere og folk

CIPOML (1994 Quito-erklæringen)

Manifestet for et socialistisk Danmark

Arbejderpartiet Kommunisterne, (2000)
(principprogram)

Oktoberrevolutionens betydning for kvinderne

Dorte Grenaa (2017)

Sovjetunionens forfatning

(1936)

Om forslaget til Sovjetunionens forfatning

Stalin, (november 1936)

Folkerepublikken proklameres

Enver Hoxha (1984)

Socialismen og fremtiden

Klaus Riis (1984)

Om kapitalismen, arbejderklassen og kampen for kommunismen

CIPOML (november 2016) (del IV. + V.)

Det kommunistiske manifest

Marx & Engels (1848)

Vladimir Lenin står som den helt centrale personlighed i udviklingen af arbejderklassens marxistiske teori, parti og revolutionære praksis i det 20. århundrede. Hans lederskab af den kommunistiske bevægelse, viste den revolutionære vej til arbejderklassens magtovertagelse.

Lenins skarpe teoretiske indsigt og utrættelige politiske arbejde ikke kun revolutionerede Rusland, men rystede hele den globale imperialistiske orden og efterlod et evigt aftryk på verdenshistorien. Vores tid kan ikke forstås uden at man studerer Lenin, hvis navn er uløseligt knyttet til nogle af de mest afgørende begivenheder i moderne historie. At studere Lenin, og følge Marxisme-Leninismen som rettesnor, er afgørende for at arbejderklassens socialistiske revolution kan sejre.

Denne pjece giver et indblik i Lenins liv og virke, hans rolle i den russiske revolution, og hans bidrag til opbygningen af verdens første socialistiske stat.